

Månadsrapport September 2020

Syfte och definitioner

Syftet med rapporten är att upprätthålla regionstyrelsens uppsiktsplikt över regionens samlade verksamheter (KL 6 kap 1 §). Rapporten ska, utifrån tillgängliga månadsdata ge en kortfattad och översiktlig bild av Region Västmanlands ekonomi, tillgänglighet och arbetad tid samt en ekonomisk helårsprognos. Mer data och djupare analyser presenteras i delårsrapporterna per april och augusti.

Resultatnivåer

Verksamhetens resultat (före finansiella poster)	Resultat från den löpande verksamheten (syftet är att tydliggöra effekten av den löpande verksamheten)
Resultat efter finansiella poster	Fr o m 2019 marknadsvärderas finansiella placeringar och orealiserade vinster och förluster redovisas. Resultatnivån kommer att påverkas av börsens svängningar och kan ge stora fluktuationer. (syftet är att visa hur medelsförvaltningen och upplåning påverkat resultatet)
Resultat enligt balanskravet	Vid beräkning av resultatet enligt balanskravet ska realisationsvinster vid försäljning av anläggningstillgångar och orealiserade vinster och förluster frånräknas resultatet Det resultat som används vid bedömning av god ekonomisk hushållning (som andel av skatter och statsbidrag)

Nettokostnad – på regionnivå

Beräknas på följande sätt: Verksamhetens intäkter minus verksamhetens kostnader minus avskrivningar. Nettokostnaden speglar den resursåtgång som ska täckas av regionens skatter och bidrag. Summan av skatter och generella statsbidrag behöver överstiga nettokostnaderna för att Verksamhetens resultat ska bli positivt. Nettokostnadsutvecklingen mellan åren följs nationellt och kan jämföras mellan regioner.

Bruttokostnad – i verksamheterna

Inom regionens verksamheter, t ex på förvaltningsnivå, kan inte nettokostnader mätas då interna omfördelningar av regionersättningen görs inom hela regionen. I verksamheterna fokuseras istället på utvecklingen av de totala kostnaderna inklusive avskrivningar, dvs bruttokostnader.

En planerad verksamhetsutökning kan ge en kostnadsökning som täcks av motsvarande tillägg i regionersättningen. I detta fall ses en bruttokostnadsökning, men inte någon negativ resultatpåverkan eftersom intäkterna också ökar.

Sammanfattning

- Covid-19 har haft stor påverkan på perioden både ekonomiskt och verksamhetsmässigt
- Fortsatt stor osäkerhet gällande påverkan av covid-19 på intäkter och kostnader
- Verksamhetens resultat per september 2020 är bättre än 2019 trots att ingen merkostnadsersättning för covid-19 ännu erhållits
- Nettokostnadsutveckling september 1,2%, prognos 2,3 %
- Utveckling skatteintäkter och generella statsbidrag september 4,3 %, prognos 4,2 %
- Oförändrad prognos för verksamhetens resultat (+350 mkr) och balanskravsresultat(+458) jämfört med delår 2
- Fortsatt återhämtning på börsen
- Ökad arbetad tid med 0,9 % jämfört med föregående år, men minskning jämfört med augusti
- Minskade kostnader för hyrpersonal, främst sjuksköterskor

Verksamhetens resultat

Bokslut september

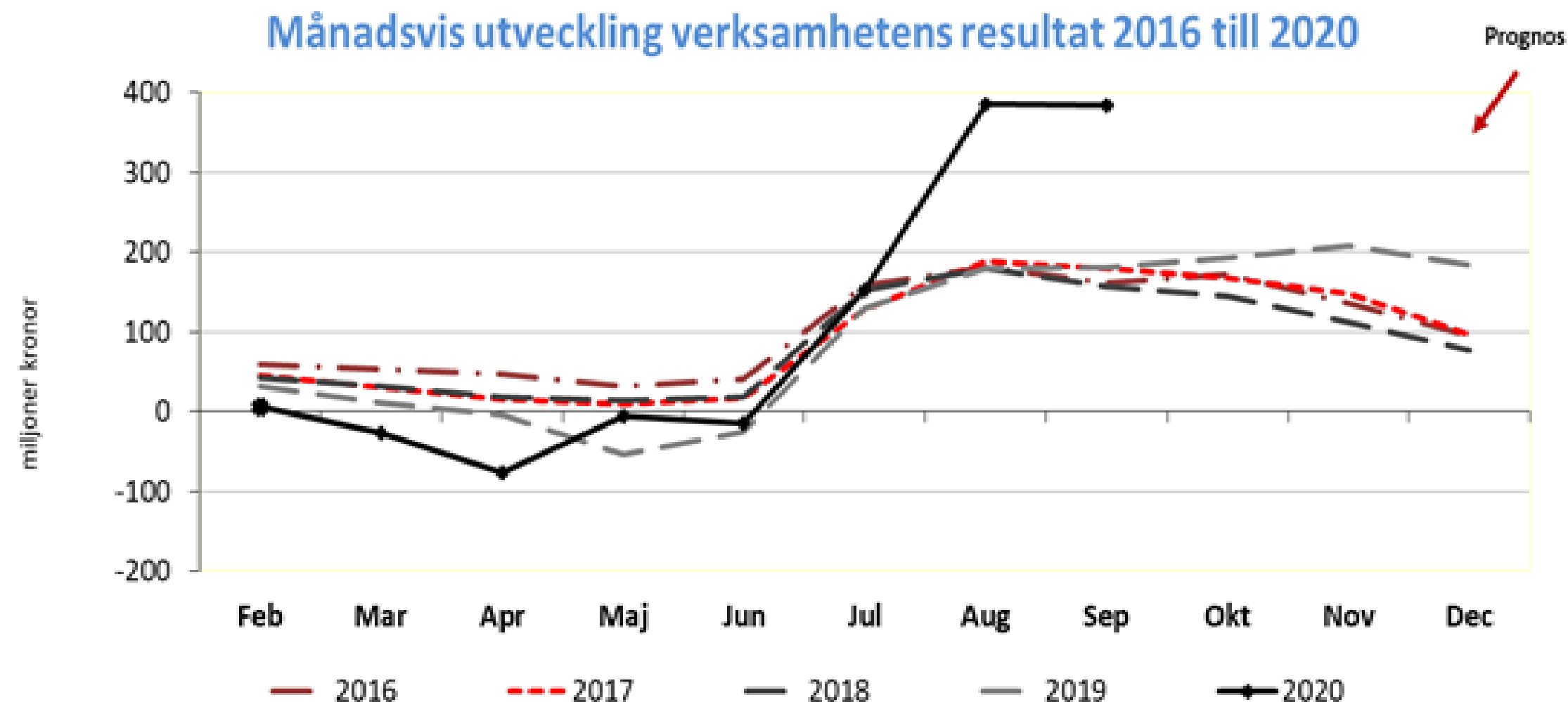
383 miljoner

Budgeterat helårsresultat

230 miljoner

Helårsprognos utifrån utfallet
t o m september

350 miljoner

Verksamhetens resultat till och med september uppgår till 383 miljoner vilket är 203 miljoner bättre än 2019.

Verksamhetens intäkter ökar med 100 miljoner (8 %) jämfört med föregående år, vilket beror på ökade riktade statsbidrag (bl a Kömiljarden) samt ersättning för sjuklönekostnader och för provtagning. Till följd av covid -19 minskar samtidigt biljettintäkter, patientavgifter.

Verksamhetens kostnader inklusive avskrivningar ökar med 172 miljoner (2,3 %) bl a:

Personalkostnader 218 miljoner (7,3 %)

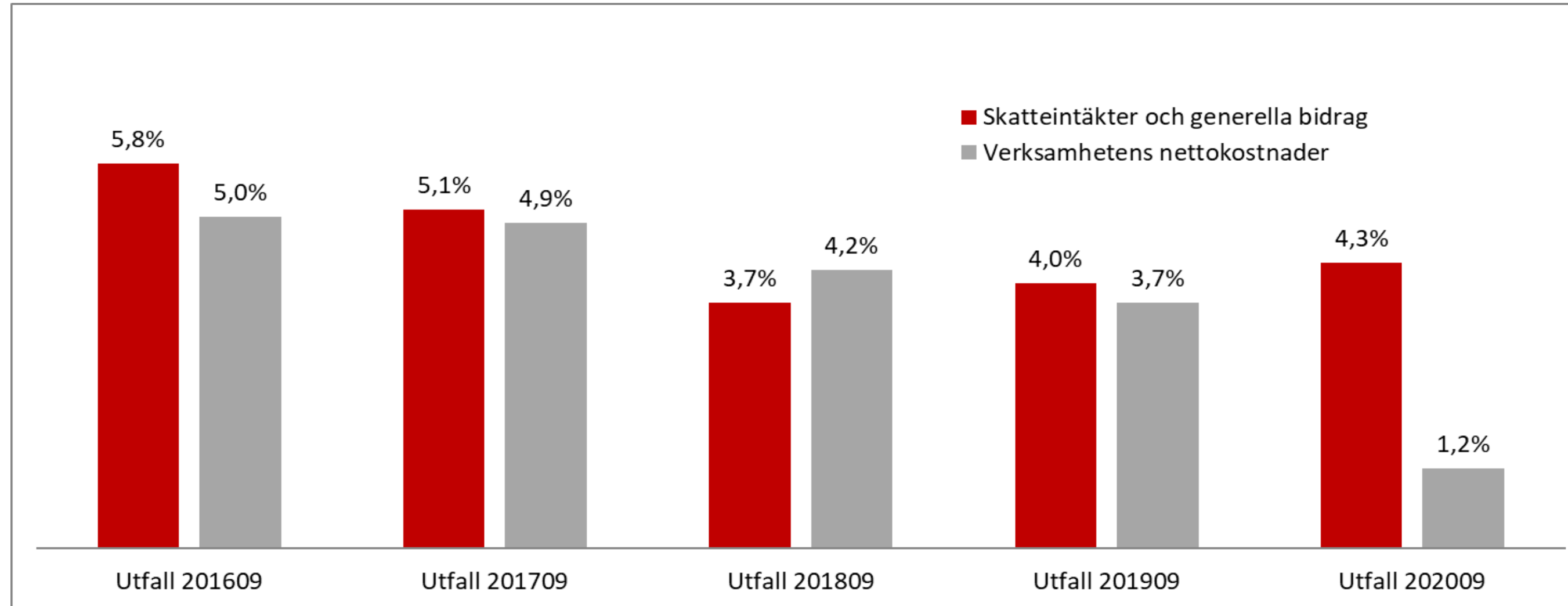
Läkemedel 37 miljoner (5,0 %)

Sjukvårdsartiklar och material 39 mkr (10,2%)

Merkostnader till följd av covid-19 uppgår per juli (enligt senaste sammanställningen) till ca 152 miljoner kronor. Varav personalkostnader utgör ca 100 miljoner och läkemedel ca 13 miljoner.

Skatter och generella statsbidrag har jämfört med samma period 2019 ökat med 275 miljoner, skatten ökar med 3 miljoner och de generella bidragen ökar med 272 miljoner. SKR har i senaste skatteunderlagsprognosen den 1/10 reviderat ner skatteunderlagstillväxten för 2020, vilket beror på att nedgången i arbetade timmar i år blir mindre än det SKR beräknade augusti. Kompensation för skattebortfall i form av extra generella statsbidrag har periodiserats och uppgår till 202 mkr.

Utveckling av nettokostnader respektive skatteintäkter och generella statsbidrag

Verksamhetens nettokostnader har i löpande priser ökat med 72 miljoner jämfört med samma period 2019.

Utvecklingen av regionens **skatteintäkter** har bromsat upp som en följd av pandemin, men har kompenseras genom **generella statsbidrag**.

Förvaltning	Utfall 202009	Budget 202009	Utfall 201909*	Bokslut 2019*	Prognos 202008	Prognos 202004
Hälsa- och sjukvårdsförvaltningen	-445,6	46,7	-204,9	-278,6	-390,0	-667,0
Intraprenad Primärvård	2,5	3,4	-9,2	-20,8	11,4	-16,9
Kollektivtrafiknämnden	-25,3	0,2	5,5	10,4	-31,0	-60,0
Fastighet och service	6,5	3,1	-4,2	-9,8	17,8	0,0
<i>varav Fastighet</i>	-2,1	0,0	-3,9	-3,8	1,9	-0,1
<i>Kostnämnden</i>	0,7	2,7	4,6	6,8	1,7	-3,0
Regionkontoret	35,6	3,6	29,0	32,2	25,5	12,8
Förvaltningen för digitalisering	7,9	2,7	7,8	0,8	3,6	1,0
Regionala utvecklingsförvaltningen	1,0	2,5	14,4	3,4	2,9	3,2
<i>varav Kultur- och folkbildningsnämnd</i>	2,9	1,3	-2,1	-3,8	-0,3	-0,5
Program nytt akutsjukhus	-0,3	0,2		0,0	0,0	0,0
Politisk verksamhet och Patientnämndens kansli	2,7	0,3	1,7	1,8	1,8	0,7
Summa förvaltningar	-415,0	62,7	-159,9	-260,6	-358,0	-726,2
Finansiering	798,2	129,0	340,1	444,3	708,0	726,2
Verksamhetens resultat	383,2	191,7	180,2	183,7	350,0	0,0
<i>*Utfall 2019 och Bokslut 2019 är försök att skapa jämförelsesiffror utifrån den nya organisationen 2020.</i>						

Det samlade resultatet på förvaltningsnivå är fortsatt negativt och sämre än föregående år beroende på högre kostnader för främst personal, men även läkemedel och material/sjukvårdsartiklar. Merkostnader för covid-19 uppgår per juli till ca 152 miljoner. Ingen merkostnadsersättning har ännu erhållits. Intäktsbortfall till följd av pandemin bidrar också till negativt resultat på förvaltningsnivå.

Helårsprognos

Prognos verksamhetens resultat	+350 (intervall -100 till +100 miljoner)
Prognos resultat efter finansiella poster	+445 miljoner
Prognos balanskravsresultat	+458 miljoner

Se även resultaträkning på sidan 14

Prognos verksamhetens resultat

- Den pandemi som präglade våren har klingat av under sommaren och regionens verksamheter har börjat återgå till ett normalläge. Under tidig höst ses dock en tilltagande smittspridning som måste beaktas. Osäkerhet i konjunktur- och skatteunderlagsutveckling råder fortsatt. SKR:s skatteprognos per 1/10 var något försämrad jämfört med den som publicerades i augusti.
- Verksamhetens resultat beräknas bli **+350 miljoner inom intervallet -100 miljoner till +100 miljoner**. Bedömningen baserar sig på förvaltningarnas prognoser per augusti samt en övergripande bedömning för övriga delar. Prognostiserat resultat är oförändrat jämfört med delår 2. Verksamhetens budgeterade resultat är 230 miljoner.
- I förvaltningarnas prognoser ingår bedömda merkostnader för covid-19 t o m november motsvarande drygt 200 miljoner samt full statlig kompensation för dessa. Kömiljarden (drygt 79 miljoner) har till fullo prognostiserats på förvaltningsnivå. Även ersättning från försäkringskassan för regionens kortidssjuklön under april till juli på 35 miljoner liksom 20 miljoner i uppskattad ersättning för del av förlorade biljettintäkter i kollektivtrafiken, ingår i förvaltningarnas prognoser, liksom kostnader och ersättning för utvidgad provtagning och smittspårning.
- Flertalet osäkerhetsfaktorer gör att prognosintervallet är brett. En andra **pandemivåg** kan leda till ytterligare försämrad konjunktur med fallande skatteunderlag som följd. Regionens första ansökan för **merkostnader** i pandemins spår har lämnats till Socialstyrelsen. I dagsläget är myndighetens bedömning av ansökan okänd. Stort tolkningsutrymme i region-Sverige när det gäller definitionen av merkostnader gör att ersättningen kan bli både högre och lägre än beräknat. Vidare kan ytterligare **statlig kompensation** under hösten påverka resultatet positivt, till exempel för intäktstappet i kollektivtrafiken. Medel till regionerna har aviserats för kris-, samtals- och traumastöd för hälso- och sjukvårdspersonal. För region Västmanlands del beräknas denna ersättning uppgå till 9 miljoner kronor, men förväntas matchas av motsvarande kostnader vilket därmed inte påverkar prognosresultatet. Prognospåverkan av de planerade **effektiviseringsåtgärderna** inom främst hälso- och sjukvården, liksom **pensionskostnaderna**, utgör ytterligare osäkerhetsfaktorer.

Prognos resultat efter finansiella poster

Resultatet efter finansiella poster beräknas bli 445 miljoner kronor (+864 miljoner 2019) för helåret mot budgeterade 176 miljoner kronor. Nettot för orealiserade vinster/förluster har satts till 136 miljoner kronor vid årets slut, vilket bygger på oförändrad börsutveckling under resten av året. Sedan senvåren har aktiemarknaderna återhämtat sig vilket avspeglas i regionens pensionsmedelsportfölj.

Prognos balanskravsresultat

Vid beräkning av resultat enligt balanskravet ska realisationsvinster vid försäljning av anläggningstillgångar och orealiserade vinster och förluster frånräknas resultatet. Det prognostiserade balanskravsresultatet är +458 miljoner, en effekt av positiv prognos för verksamhetens resultat samt reavinster. Om balanskravet för ett visst räkenskapsår är negativt ska det i förvaltningsberättelsen anges när och på vilket sätt det negativa balanskravsresultatet ska regleras.

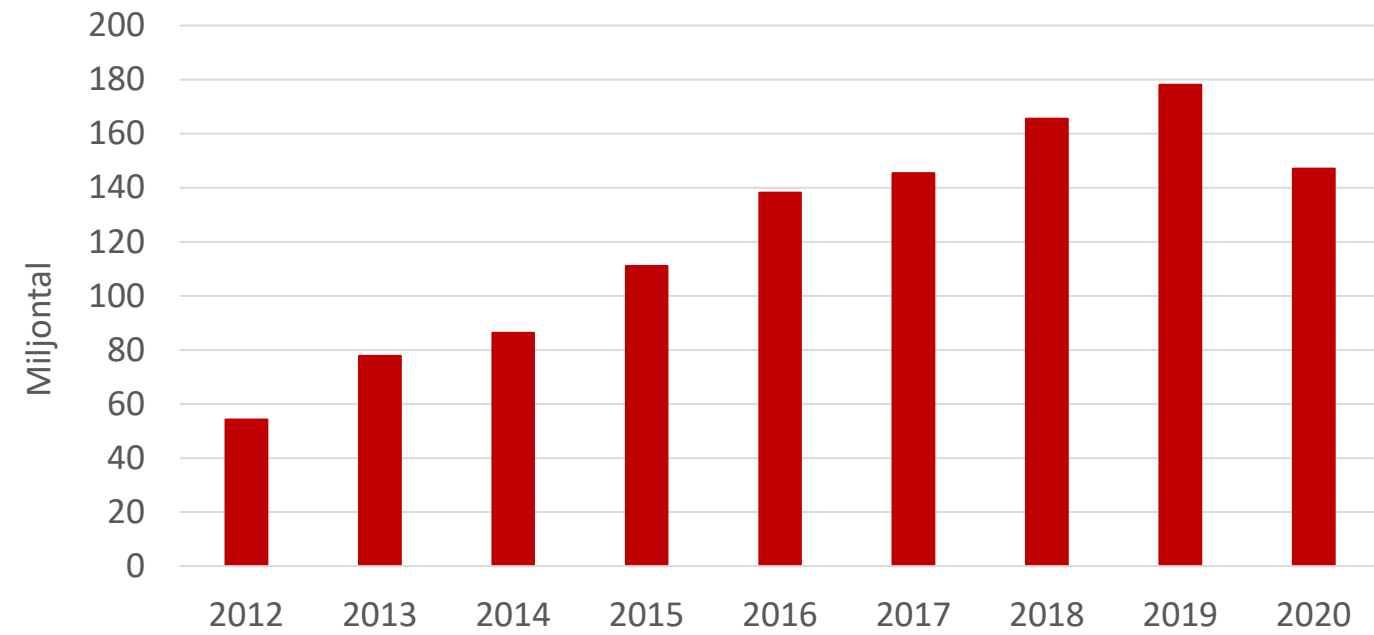
Arbetad tid – förändring samma period föregående år

Förvaltning	Förändring	
	årsarbetare sep	Förändring % sep
HSF	20,3	0,45
RK	-2,8	-1,18
RUF	15,0	11,46
FDS	3,4	2,40
NAV	7,7	
Intraprenad	-8,0	-2,04
KTF	2,2	2,93
FSF	15,2	3,26
Totalt	53,0	0,9

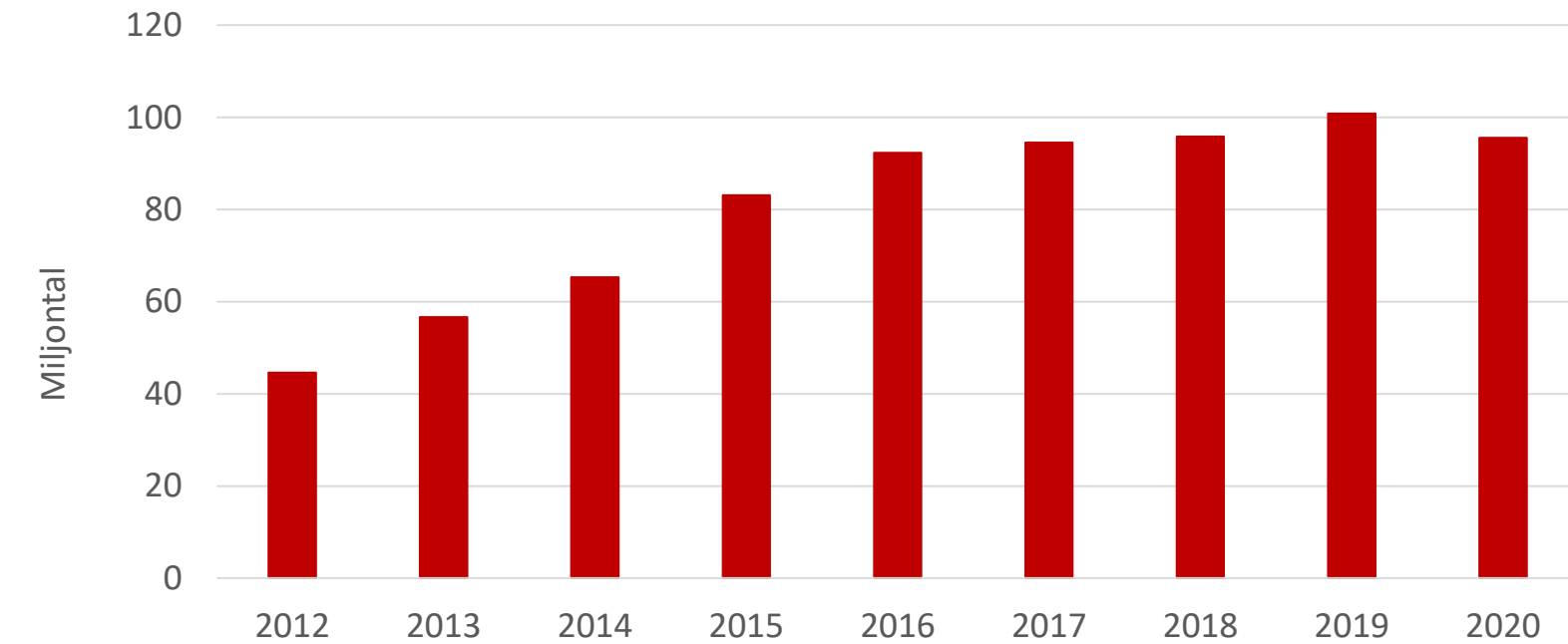
Regionens totala arbetade tid har ökat med 0,9 procent jämfört med samma period föregående år, vilket motsvarar 53 årsarbetare. I delår 2 var ökningen 85 årsarbetare och det är främst inom akutsjukvården minskningen har skett. Sysselsättningsgraden har ökat mer än antalet anställda i september månad jämför med september 2019 vilket innebär att befintlig personal arbetar mer. Arbetad tid för den egna personalen har ökat med 1,6 procent medan tiden för inhyrd personal fortsatt minskar, främst bland sjuksköterskor.

Kostnader för inhyrd personal jan-sept 2012-2020

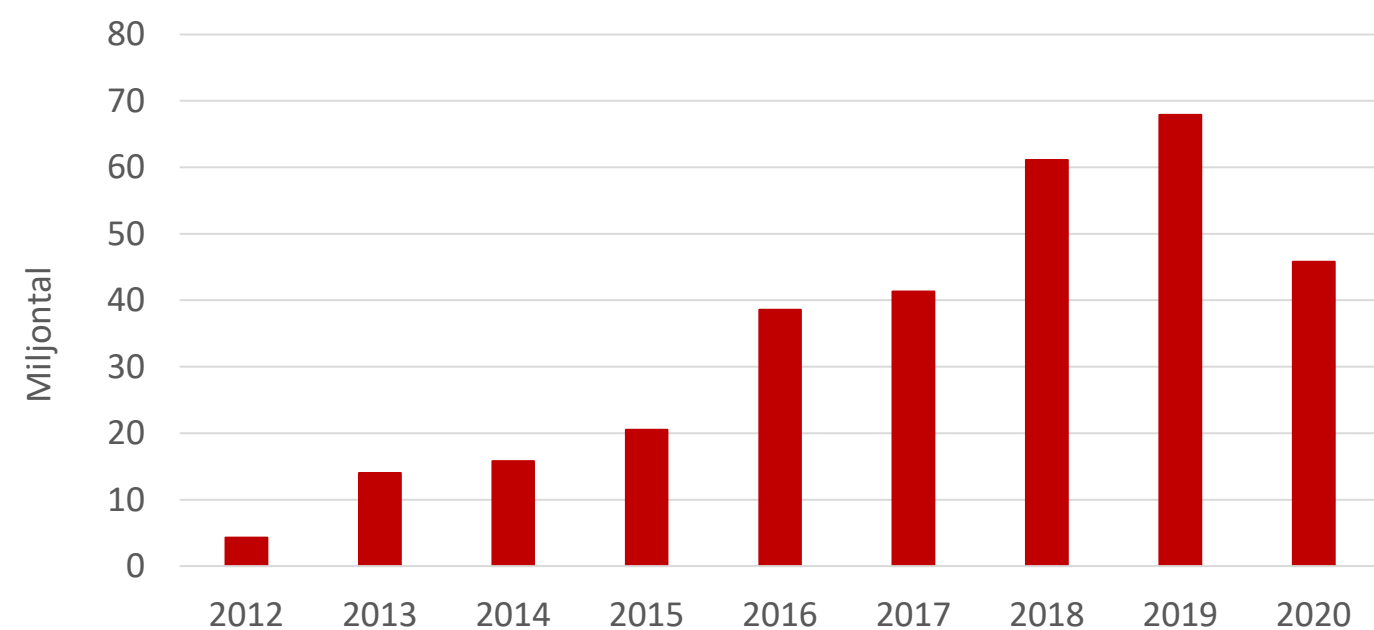
Total kostnad

Läkare

Sjuksköterskor

Antalet inhyrda sjuksköterskor är fortsatt lägre än samma period föregående år. Under det första nio månaderna har kostnaderna varit stabilt låga och nedåtgående, pandemin till trots.

Även på läkarsidan syns en minskning av kostnaderna för inhyrningen.

Sammanfattningsvis förväntas en fortsatt nedgång av inhyrda sjuksköterskor under hösten och en förhoppningsvis, stabil utveckling, utan ökning, avseende inhyrda läkare.

Kostnaden för inhyrd personal är drygt 30 miljoner lägre i år jämfört med samma period föregående år.

Framtid

Våren 2020 präglades av den pågående pandemin. Mycket ser nu ut att ha stabiliserats jämfört med den dramatiska konjunkturedgången under månaderna mars, april och maj. Utsikterna för såväl konjunkturen som det kommunala skatteunderlaget är fortsatt ovissa. Aktiviteten i den svenska ekonomin stiger och börsen har återhämtat sig. SKR och många andra bedömare räknar med att BNP från och med tredje kvartalet i år åter ökar. BNP 2020 estimeras av SKR ändå till -4,9 % (kalenderkorrigerat) och man räknar med en uppgång i antalet arbetslösa och att andelen arbetslösa en längre tid kommer att ligga över 9 procent och sannolikt hamna över 10 procent vid årsskiftet 2020/2021. Under 2021 bedömer SKR att tillväxten uppgår till 1,7 procent, vilket är relativt lågt jämfört med andra bedömare. Lågkonjunkturen förväntas pågå till och med 2023.

För regionens del förväntas 2021 präglas av fortsatta lågt resande inom kollektivtrafik, hantering av uppdämt vårdbehov samt återupptagande av åtgärdsprogram som beslutats för att effektivisera verksamheten. Likaså kommer pandemins påverkan på det regionala näringslivet att kräva fortsatta insatser.

MÅNADSBOKSLUT SEPTEMBER 2020

Resultaträkning	Månadsbokslut		Helår		Prognos September
	Jan - Sept 2020	Jan - Sept 2019	Bokslut 2019	Budget 2020	
<i>Belopp i mkr</i>					
Verksamhetens intäkter	1 349	1 250	1 787	1 677	2 014
Verksamhetens kostnader	-7 449	-7 283	-9 900	-9 938	-10 308
Avskrivningar	-243	-237	-318	-325	-335
Verksamhetens nettokostnader	-6 343	-6 270	-8 431	-8 586	-8 629
Skatteintäkter	4 884	4 880	6 513	6 623	6 523
Generella statsbidrag och utjämning	1 842	1 570	2 102	2 193	2 456
Verksamhetens resultat	383	180	184	230	350
Finansiella intäkter	289	839	1 020	97	300
<i>varav orealiserade vinster (verkligt värde)</i>	212	708	923		212
Finansiella kostnader	-193	-296	-340	-151	-205
<i>varav orealiserade förluster (verkligt värde)</i>	-76	-186	-216		-76
Resultat	479	723	864	176	445
Resultat enligt balanskravet	492	251	207	176	458